

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/19/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616209478
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6616209478.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a sudcov JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Petra Priehodu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P., Odbor sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov: otec A. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. U. XXXX/XX, XXX XX P., štátny občan SR, zast. JUDr. Adrianou Krpčiarovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie Kováš / Krpčiarová & partners s.r.o., M. Bela 2, 984 03 Lučenec a matka A. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. S. XX, XXXX G., X., štátna občianka SR, zast. JUDr. Renátou Endrödyovou, advokátkou, so sídlom Dr. Herza 26, 984 01 Lučenec, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/50/2016-124, zo dňa 05. 01. 2017, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať. Konanie vedené pod sp. zn. 4P/50/2016 zastavil, o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Okresný súd o návrhu otca, ktorým sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia tak, aby maloletý L. bol dočasne zverený do osobnej starostlivosti otca, matka bola zaviazaná platením dočasného výživného vo výške 80,- Eur mesačne a aby matke súd zakázal opustiť Slovenskú republiku spolu s maloletým dieťaťom a dočasne upravil styk matky s maloletým dieťaťom, rozhodol odvolaním napadnutým uznesením po tom, čo odvolací súd uznesením č. k. 14CoP/71/2016-91 zo dňa 26. 10. 2016 uznesenie okresného súdu č. k. 4P/50/2016-16 zo dňa 03. 08. 2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že sa zaoberal otázkou, či predmetná vec patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky pri aplikácii nariadenia Rady Európskych spoločenských č. 2201/2003 Úradného vestníka Európskej únie o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností. V danom prípade mal súd z návrhu otca a ním predložených listín za preukázané, že o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nebolo súdom Slovenskej republiky, ani súdom iného členského štátu Európskej únie právoplatne rozhodnuté, t. j. obaja rodičia sú nositeľmi rodičovských a opatrovníckych práv k maloletému dieťaťu. Z uvedeného vyplýva, že matka maloletého dieťaťa nemala výhradné určovacie právo obvyklého pobytu dieťaťa a otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nepredložil súdu svoj písomný súhlas s vycestovaním dieťaťa do cudziny. Naopak, v návrhu výslovne uviedol, že matka s dieťaťom odcestovala do X. s jeho výslovným nesúhlasom. Až v rámci odvolacieho konania (vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 14CoP/71/2016) predložila súdu písomný súhlas otca s presťahovaním dieťaťa do X., ktorý otec spochybňuje s odôvodnením, že predmetný súhlas nikdy vedome nepodpísal a ak sa na uvedenom listinnom dôkaze jeho podpis nachádza, nevedel, čo podpisuje, nakoľko neovláda nemecký jazyk. Matka preukázala vôľu otca presťahovať sa s celou rodinou do X. aj tým, že otec svoj byt na adrese X. U. XXXXX/XX, P. v mesiaci apríl, t. j. pred odchodom do cudziny, prenajal a ako súd zistil zo šetrenia OO PZ

Lučenec (odpoveď zo dňa 12. 12. 2016) aj v súčasnosti ho obývajú nájomcovia C. Y. spolu s priateľkou A. F.. Z uvedeného bolo pre súd zrejmé, že otec nemal v úmysle vrátiť sa po zariadení bytu matky v X. na územie Slovenskej republiky tak, ako to deklaroval vo vyjadrení zo dňa 23. 09. 2016, t. j. chcel zotrvať spolu s matkou a maloletým dieťaťom v cudzine. Z týchto dôvodov okresný súd dospel k záveru, že otec s presťahovaním dieťaťa do X. vyjadril súhlas, a teda premiestnenie dieťaťa matkou do cudziny bolo oprávnené. Na základe uvedeného pre určenie právomoci vo veciach rodičovských práv a povinností súd použil ustanovenia čl. 8 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, podľa ktorého majú súdy členského štátu právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania. Súd pri zohľadnení miery začlenenia maloletého do sociálneho prostredia na účely určenia jeho obvyklého pobytu postupoval v zmysle pokynov odvolacieho súd a na základe zhodnotenia deviatich kritérií zisťovania obvyklého pobytu dieťaťa, a to: trvanie pobytu, pravidelnosť pobytu, podmienky pobytu, dôvody pobytu, štátna príslušnosť maloletého, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti maloletého, rodinné väzby maloletého, sociálne väzby maloletého) dospel k záveru, že maloletý L. A. má obvyklý pobyt v X.. Z preloženého potvrdenia o trvalom pobyte súd mal preukázané, že maloletý L. A. bol prihlásený na trvalý pobyt v X. na adrese U. S. XX/X, XXXX G. dňa 15. 03. 2016 a od 01. 04. 2016 navštevuje zariadenie starostlivosti o deti D. v obci G., je prihlásený do zdravotnej poisťovne, pričom jeho ošetrovujúcim lekárom je B.. A.. B. G.. Matka spolu s deťmi býva v X a pol izbovom byte o rozlohe XXX m², pričom podľa nájomnej zmluvy nájom je dohodnutý od 01. 03. 2016, zmluva je uzatvorená na štyri roky. Matka v X. pracuje (podľa predložených výplatných pásov) s priemerným mesačným príjmom 1 250,- Eur, zároveň poberá príspevok na bývanie v sume 47,28 Eur a prídavky na deti v sume 389,- Eur mesačne. Z týchto listinných dôkazov súd mal jednoznačne preukázané, že maloleté dieťa spolu s matkou na základe písomného súhlasu otca sa presťahovalo zo Slovenskej republiky do X., kde bývajú v byte, ktorý majú na základe nájomnej zmluvy v nájme na dobu štyroch rokov, matka má v X. stabilný príjem zo zamestnania, dieťa začalo v tomto štáte navštevovať predškolské zariadenie, je prihlásené do zdravotnej poisťovne, má ošetrojúceho lekára - pediatra, t. j. začlenilo sa do sociálneho a kultúrneho života v cudzine. Súd dospel k záveru, že maloleté dieťa malo v čase začatia obvyklý pobyt v X., teda právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu majú príslušné súdy X., keď otec podal návrh na začatie konania na Okresnom súde Lučenec dňa 22. 07. 2016. Okresný súd sa zaoberal aj možnosťou aplikácie kapitoly II čl. 20 oddielu 3 Nariadenia, teda, či sa nejedná o naliehavý prípad v zmysle čl. 20, aby nedošlo k násilnému odobratiu detí a ich násilnému odlúčeniu od matky. S poukazom na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 02. 04. 2009 č. C-523/07, z ktorého vyplýva, že prijatie opatrení v oblasti rodičovských práv a povinností súdmi členského štátu, ktoré nemajú právomoc rozhodnúť vo veci samej, v zmysle čl. 20 ods. 1 Nariadenia podlieha splneniu troch kumulatívnych podmienok, a to, že: 1/ dané opatrenia musia byť naliehavé, 2/ musia byť prijaté vo vzťahu k osobám alebo k majetku nachádzajúcim sa v členskom štáte, kde sídli súd, na ktorom sa začalo konanie a 3/ musia mať dočasný charakter. Tieto opatrenia sa môžu použiť vo vzťahu k deťom, ktoré síce majú obvyklý pobyt v jednom členskom štáte, dočasne alebo príležitostne sa však zdržiavajú v inom členskom štáte a sú v situácii, ktorá môže závažným spôsobom poškodiť ich blaho, vrátane ich zdravia a vývoja, a ktorá preto odôvodňuje okamžité prijatie ochranných opatrení. Potrebu alebo naliehavosť konečných opatrení treba posúdiť vzhľadom na situáciu dieťaťa, na jej predpokladaný vývoj a na účinnosť prijatých predbežných alebo ochranných opatrení, pričom súd dospel k záveru, že na zistený skutkový stav nebolo možné aplikovať ustanovenie kapitoly II oddielu 3 čl. 20 ods. 1 nariadenia, keďže neboli kumulatívne splnené podmienky na použitie tohto ustanovenia. Otec maloletého dieťaťa neosvedčil skutočnosti, ktoré by mu bránili domáhať sa vydania predbežného opatrenia na súde, ktorý má právomoc rozhodnúť vo veci samej. Bolo preukázané, že maloleté dieťa bolo matkou oprávnené premiestnené na územie X. (so súhlasom otca), matka nevyvíja žiadne nezákonné kroky smerujúce k násilnému odobratiu dieťaťa a jeho následnému odlúčeniu od otca. Súd dospel k záveru, že v súdnej veci nie je naplnená podmienka naliehavosti na to, aby predbežné opatrenie vydal súd, ktorý nemá právomoc rozhodnúť vo veci samej (súd Slovenskej republiky). Súd pri aplikácii ustanovenia § 1, § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku a § 9 Civilného sporového poriadku, keďže vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky konanie zastavil, pričom v závere poukázal na to, že keďže v danej veci nebolo možné prijať ani predbežné opatrenie v zmysle čl. 20 oddielu 3 kapitoly II nariadenia, nakoľko bolo preukázané, že sa nejedná o naliehavý prípad v zmysle citovaného ustanovenia, čo je jedinou výnimkou pre možnosť rozhodnutia súdov, ktoré nemajú právomoc aj pri nedostatku právomoci, súd rozhodol tak, že vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletého dieťaťa, keď namietal výrok súdu prvej inštancie o vyhlásení okresného súdu, že nemá právomoc vo veci konať a výrok o zastavení konania. Nestotožňuje sa s konštatovaním a právnou argumentáciou súdu, že nemá právomoc vo veci výkonu rozhodnutia konať s poukazom na nariadenie Rady č. 2201/2003. Súd, kolízny opatrovník a ani žiadna iná inštitúcia nikdy hodnoverným spôsobom nepreveril skutočné miesto pobytu maloletého dieťaťa a nie je možné jednoznačne tvrdiť, že maloletý je v X., prípadne na Slovensku. Maloletý sa naposledy zdržiaval na Slovensku v P., kde býval spolu so svojim otcom, matka dieťa zámerné odlúčila od otca, aby docielila súčasný stav, kedy sa tvári, že obvyklým miestom pobytu maloletého dieťaťa je X. republika. Matka sa úmyselne vyhýba akejkolvek komunikácii s otcom, s políciou, ignoruje akékoľvek dotazy otca na to, kde sa maloletý syn L. nachádza, jeho snahu stretnúť sa so synom ignoruje a rovnako ignoruje aj snahu polície vypočuť ju vo veci podaného trestného oznámenia zo strany otca, keď podal trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Namietal, že pokiaľ súd rozhodnutie opiera o tvrdenie matky, že otec údajne prenajal svoj byt v P., čo mala zistiť polícia od osôb C. Y. a A. F., ktorých označili za nájomcov predmetného bytu, že žiadna nájomná zmluva k predmetnému bytu medzi otcom a uvedenými osobami nikdy neexistovala a ani neexistuje. Uvedené tvrdenie je len domnienkou súdu a nesprávnym vyhodnotením predmetnej okolnosti. Predmetný byt otec nikdy žiadnym osobám neprenajal, uvedené osoby sa v jeho byte zdržiavali náhodne, predmetný byt neobývajú, nemajú tam prihlásený pobyt, čo mohol súd preveriť dopytom na všetkých obyvateľov predmetného vchodu. Matkou predložené čestné prehlásenia od osôb, ktoré podľa jej tvrdení v predmetnom vchode bývajú, sa nezakladajú na pravde, nakoľko sa jedná o osoby, ktoré sa v predmetných bytoch nezdržiavajú, prípadne sa prisťahovali len pár týždňov pred tým, ako údajne podpísali predmetné „čestné vyhlásenia“. Súd nevykonal žiadne dokazovanie ohľadom matkou predloženého tzv. „súhlasu otca“ s vycestovaním maloletého syna do X., dostatočným spôsobom sa nevysporiadal s otázkou predkladania dôkazov matkou v nemeckom jazyku, keď súd je povinný pribrať prekladateľa na preklad listinných dôkazov predložených do súdneho spisu. Ide o tzv. inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd sa nevysporiadal ani s reálnou mierou začlenenia maloletého dieťaťa do sociálneho prostredia na účely posúdenia jeho obvyklého pobytu v rámci tzv. 9 kritérií, keď vo svojom rozhodnutí neuvádza, ktoré kritéria podľa predmetného Nariadenia rady ES považuje nespochybniteľne za preukázané zo strany matky. V odvolaní otec ďalej uviedol, že má za to, že pri hodnotení spomínaných 9 kritérií mali byť vzaté zo strany súdu nasledovné fakty: maloletý syn v čase protiprávneho zavlečenia do cudziny matkou mal trvalé bydlisko v meste P., čím bol jeho pobyt v SR súvislý, teda pravidelný, býval spolu s rodičmi na spoločnej adrese, v 3-izbovom byte, X. U. XXXX/XX, P., kde mal vytvorené skutočné rodinné prostredie, svoju izbu - teda svoj životný priestor, navštevoval škôlku, mal svojho ošetrojúceho lekára, zubára, je štátnym občanom SR od narodenia, v mieste svojho trvalého a obvyklého pobytu navštevoval predškolské zariadenie, kde mal vytvorené silné sociálne kontakty, ovláda len slovenský jazyk, vo svojom veku X rokov neovláda a v čase

zavlečenia do cudziny ani neovládal nemecký jazyk, v P. má starých rodičov či už zo strany otca, ako aj matky, ku ktorým má vytvorený veľmi silný citový a emocionálny vzťah, má vytvorené priateľské kontakty s deťmi zo škôlky, ako aj s deťmi z okolia blízkych priateľov otca. Spochybňuje právomoc súdu, ktoréhokoľvek členského štátu EÚ, predovšetkým ktoréhokoľvek rakúskeho súdu, nakoľko zo strany matky nebolo preukázané a súdom preskúmané splnenie ktoréhokoľvek z vyššie uvedených kritérií čl. 8 ods. 1 nariadenia ES č. 2201/2003, na ktoré sa okresný súd vo svojom rozhodnutí odvoláva. Otec opakovane uvádza, že súhlas matke s pobytom maloletého dieťaťa v X. nikdy neudelil, nikdy by matke ani dobrovoľne a slobodne nedal, predložený preklad označený ako „vyhlásenie“ spochybňuje a v prípade, že podľa presvedčenia matky je tento súhlas jeho vyhlásením, takéto vyhlásenie opakovane odvolal. Maloletý L. sa v X. nezdržiaval ani požadovaných obvyklých šesť mesiacov, keď ho matka zámerné otcovi vzala a začala tak brániť styku otca s maloletým synom L.. Súd sa so spornými skutočnosťami v napadnutom uznesení nevysporiadal takým spôsobom, aby bolo možné jeho rozhodnutie preskúmať a považovať za nespochybniteľné. Nie je zrejmé, koľko z vyššie uvedených kritérií súd na strane matky skutočne preskúmal a na základe akých dôkazov posudzoval plnenie predmetných kritérií z jej strany, na základe čoho by matka mala požívať väčšiu ochranu svojej osoby, či už voči otcovi maloletého dieťaťa alebo voči maloletému dieťaťu, či vykonal kolízny opatrovník šetrenie podmienok, v akých maloletý L. reálne v X. žije, či si okresný súd vyžiadal správu od príslušných rakúskych orgánov o šetrení vykonanom v byte matky v X., kde by sa maloletý mal zdržiavať, aké sú tam skutočné podmienky, či sa tam maloletý L. skutočne zdržiava. Súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že samotná matka nenamietala príslušnosť okresného súdu a sama učinila minimálne tri úkony na Okresnom súde Lučenec, ktorými založila príslušnosť Okresného súdu Lučenec, okrem

iného podala návrh na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a určenie výživného zo dňa 15. 08. 2016. Argumentácia okresného súdu ohľadom jeho nepríslušnosti konať v predmetnej veci neobstojí, účelom a zmyslom vydaného neodkladného opatrenia bolo zamedziť zo strany matky necitlivému zásahu do práv maloletého dieťaťa, ako aj práv jeho otca. Súd mal konať v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, mal postupovať v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci a vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhl. Poukázal na to, že na konanie o výkon neodkladného opatrenia, ako aj následné konanie o zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti niektorého z rodičov je príslušný predovšetkým súd, ktorý neodkladné opatrenie nariadil, teda súd, v obvode ktorého má maloletý L. A. bydlisko, čo je X. U. XXXX/XX, P., teda Slovenská republika. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie vo výroku I. a výroku II. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie Okresnému súdu Lučenec, alternatívne, aby sám rozhodol.

3. Matka maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca poukázala na to, že predložila súdu potvrdenie o trvalom pobyte dieťaťa v X., úradne preložené potvrdenie zariadenia starostlivosti o deti D. v obci G. v X. o tom, že dieťa tam navštevuje toto zariadenie, ako aj úradne preložené vyhlásenie otca dieťaťa o udelení súhlasu otca s pobytom dieťaťa v X. na adrese XXXX G. - U. S. XX. Následne otec dieťaťa predložil súdu potvrdenie Mesta P. zo dňa 05. 09. 2016 o tom, že dieťa má evidovaný trvalý pobyt na adrese P., X. U. XXXX/XX, ktorému vytykala, že na ňom nie je uvedený dátum, od ktorého je dieťa prihlásené k trvalému pobytu na uvedenej adrese, na ktorú námietku však otec žiadnym spôsobom nereagoval. Keďže dieťa bolo z adresy trvalého pobytu na Slovensku odhlásené, predpokladá, že otec dieťaťa účelovo opätovne prihlásil dieťa k trvalému pobytu na adresu P., X. U. XXXX/XX, ako vlastník nehnuteľnosti. Táto skutočnosť však nič nemení na okolnosti, že dieťa sa fakticky zdržiava spolu aj so svojou matkou a sestrou v X. na adrese, ktorá je súdu, kolíznemu opatrovníkovi a v neposlednom rade aj otcovi známa, pričom v X. dieťa navštevuje aj predškolské zariadenie a má tam zabezpečenú aj kvalitnú zdravotnú starostlivosť. Pokiaľ otec dieťaťa tvrdí, že pre účely posúdenia právomoci súdu vo veci konať nebolo v konaní hodnoverne preukázané, či sa dieťa v skutočnosti zdržiava v X., poukázala na to, že otec dieťaťa nijakým spôsobom nepreukázal, že by sa dieťa malo zdržiavať na území Slovenskej republiky. Za účelom preukázania tejto skutočnosti, ktorá je pre založenie právomoci súdov SR konať v tejto veci podstatná, nenavrhol vykonať žiaden dôkaz a ani neoznačil miesto, kde by sa fakticky na území SR malo dieťa zdržiavať. Hypotetickými úvahami sa otec dieťaťa snaží spochybníť tvrdenie matky, že dieťa má obvyklý pobyt na území X., jeho tvrdenia možno považovať za účelové a ničím nepodložené. Skutočnosť, že otec dieťaťa podal na matku trestné oznámenie, sama osebe neznamená, že matka dieťaťa je stíhaná alebo obvinená zo spáchania nejakého trestného činu, a teda žeby s ňou malo byť jednané ako „so stíhanou osobou“. Matka nemá nijakú vedomosť o tom, žeby voči nej bolo začaté akékoľvek trestné konanie. Matka dieťaťa má na území SR svojho právneho zástupcu, ktorý je otcovi známy a ktorý preberá všetku poštu doručovanú matke dieťaťa, otcovi dieťaťa je takisto známa adresa trvalého pobytu matky ale tiež aj dieťaťa, ktorú adresu v tomto súdnom konaní niekoľkokrát deklarovali, pričom otec dieťaťa žil s matkou v X. v byte, v ktorom sa matka spolu aj s dieťaťom do dnešného dňa zdržiavajú, takže miesto ich pobytu veľmi dobre pozná. Matka dieťaťa a ani jej právna zástupkyňa nemajú žiadnu vedomosť o tom, že by sa polícia pokúšala neúspešne kontaktovať matku dieťaťa, poukázala na to, že doteraz aj v súdnom konaní matka vždy riadne reagovala na všetky výzvy súdu a nepochybne by tak robila aj vo vzťahu k orgánom činným v trestnom konaní. Otec dieťaťa tvrdí, že dieťa sa naposledy zdržiavalo na území SR, pričom nekonkretizuje bližšie v akom období by to malo byť, a teda nie je možné z tohto jeho tvrdenia automaticky vyvodíť právomoc súdov SR vo veci konať. Matka dieťaťa predložila súdu dostatok dôkazov o tom, že dieťa sa zdržiava už od apríla 2016 na území X.. Vyjadrenie otca, že matka ignoruje jeho dotazy na to, kde sa dieťa zdržiava, je lož. Otec dieťaťa býval v X. niekoľko mesiacov spolu s matkou aj s dieťaťom. Keby mal skutočný záujem o kontakt s dieťaťom, kedykoľvek ich vie ísť navštíviť, avšak za celé mesiace tak neurobil ani raz. Otcovi dieťaťa je takisto známe telefónne číslo matky dieťaťa, takže aj telefonicky sa s ňou kedykoľvek môže spojiť, jeho komunikácia s ňou sa však obmedzuje na občasné zaslanie sms správy. Tvrdenia otca, že C. Y. a A. F. sa v jeho byte zdržiavali náhodne, považuje za účelové, skutočnosť že súdu nepredložil nájomnú zmluvu uzatvorenú medzi ním a nájomcami a ani skutočnosť, že nájomcovia nie sú v byte prihlásení k trvalému pobytu, nemusí odrážať skutkový stav. Nie je žiaden dôvod neveriť čestným prehláseniam, ktoré súdu predložila matka dieťaťa od obyvateľov vchodu, v ktorom sa byt otca dieťaťa nachádza, ktorí obyvatelia jednoznačne potvrdili, že otec dieťaťa v predmetnom byte nebýva a obývajú ho nájomníci. Zo šetrenia príslušníkov OO PZ SR P. vyplynulo, že byt obývajú nájomníci a nie otec dieťaťa. Otec dieťaťa nepredložil súdu jediný dôkaz o tom, že byt skutočne obýva, ide výlučne len o jeho tvrdenie. K udeleniu súhlasu otca dieťaťa s jeho pobytom v X. poukázala na predchádzajúce písomné vyjadrenia s poukazom na to, že

matka doložila certifikát o tom, že otec dieťaťa absolvoval výučbu nemeckého jazyka metódou B. v spoločnosti Education Agency, s.r.o. a túto úspešne ukončil formou písomnej skúšky. Opätovne tvrdí, že otec dieťaťa klame, ak tvrdí, že nevie čo podpisoval v X. na cudzineckej polícii. Má za to, že súd správne posúdil miesto obvyklého pobytu maloletého L. A., nakoľko tento sa už od apríla 2016 zdržiava spolu aj so svojou matkou v X.. Matka vycestovala s maloletým do X. so súhlasom otca, o čom súdu predložili dôkazy, ktoré sa nachádzajú v spise. Ak otec dieťaťa tvrdí niečo iné, ide o jeho účelové tvrdenia. V predmetnom konaní si súd musel vyriešiť otázku právomoci, preto nevidí dôvod k tomu, aby pred vyriešením tejto otázky robil súd dotaz na preverovanie pomerov v akých maloletý L. žije v X., ak by v konečnom dôsledku nemal právomoc konať vo veci samej, t. j. rozhodovať vo veci zverenia maloletého do starostlivosti jedného z rodičov. Nestotožňuje sa s tvrdením otca dieťaťa, že matka založila sama svojimi úkonmi právomoc súdov SR, návrh na zverenie dieťaťa do svojej starostlivosti, podala matka dieťaťa z dôvodu právnej istoty v čase, kedy slovenský súd vydal neodkladné nariadenie, a kedy matka nemala ešte vedomosť o tom, že súd začal aj konanie vo veci samej. Toto konanie bolo následne zastavené uznesením Okresného súdu Lučenec zo

dňa 12. 09. 2016 č. k. 5P/58/2016-47. Proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec sp. zn.

4P/50/2016 zo dňa 03. 08. 2016, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, matka podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie dňa 16. 08. 2016, ktoré podaním zo dňa 24. 08. 2016 doplnila a namietala v ňom právomoc súdov SR. Zároveň však matka podala aj návrh na zverenie dieťaťa do jej osobnej starostlivosti na rakúskom súde, kde prebieha konanie pred Okresným súdom v Bregenz (Bezirksgericht Bregenz) pod sp. zn. 24Ps 44/16g-3. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne v celom rozsahu potvrdil.

4. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca maloletého dieťaťa uviedol, že sa stotožňuje s výrokom uznesenia Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/50/2016-124, v ktorom bolo vyhlásené, že súd nemá právomoc vo veci konať a navrhuje ho ako vecne správne potvrdiť.

5. Matka maloletého dieťaťa k vyjadreniu kolízneho opatrovníka sa vyjadrila tak, že písomným vyjadrením úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately súhlasí.

6. Matka do spisu doložila úradný preklad potvrdenia Obecného úradu v obci G. zo dňa 15. 02. 2017, v ktorom obec potvrdzuje, že maloleté dieťa A. L. - č. poisťovňa XXXXXXXXXXX, bytom XXXX G., U. S. XX, č. dverí X, od apríla 2016 až doteraz navštevuje detskú škôlku s celodennou starostlivosťou v D. v obci G..

7. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 65 a § 66 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP v súlade s ustanovením § 2 ods. 1 CMP ako vecne správne potvrdil.

8. Podľa § 1 CMP súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa kapitoly II oddielu 2 čl. 8 ods. 1 a 2 nariadenia Rady Európskych spoločností č. 2201/2003 Úradného vestníka Európskej únie o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností majú súdy členského štátu právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania. Ods. 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení čl. 9, 10 a 12.

11. Podľa § 9 CSP, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd uvádza, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí, ako aj s jeho dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje a na tieto v plnom rozsahu poukazuje. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k názoru, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci návrhu otca, ktorým sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Námietky otca maloletého dieťaťa uvedené v odvolaní odvolací súd nepovažuje za prijateľné práve z dôvodov, že okresný súd vec správne právne posúdil, pričom otec maloletého dieťaťa v odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé ovplyvniť alebo zvrátiť správnosť právnych záverov vyslovených okresným súdom v napadnutom rozhodnutí. Otec maloletého dieťaťa vo svojom odvolaní neuviedol žiadnu podstatnú skutočnosť, ktorá by mala za následok úvahu o prípadnej vade v procesnoprávnom postupe okresného súdu alebo o prípadnej nesprávnosti rozhodnutia, pričom odvolací súd takúto vadu ani nezistil. Aj podľa názoru odvolacieho súdu s prihliadnutím na predložené doklady, predovšetkým matkou maloletého dieťaťa, odvolací súd dospel k názoru, že v čase začatia konania obvyklý pobyt maloletého dieťaťa nebol v obvode Okresného súdu Lučenec, prípadne iného súdu Slovenskej republiky, správne preto súd prvej inštancie vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať pri aplikácii čl. 8 nariadenia Rady č. 2201/2003. Nemožno prisvedčiť odvolacej námitke otca maloletého dieťaťa, že odôvodnenie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, odvolací súd uvádza, že už v uznesení odvolacieho súdu, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoP/71/2016, ktorým odvolací súd zrušil uznesenie okresného súdu, ktorým nariadil neodkladné opatrenie (č. k. 4P/50/2016 - 16 zo dňa 03. 08. 2016), odvolací súd poukázal na to, že je nepochybné, že sa okresný súd zaoberal aj otázkou právomoci súdu konať v predmetnej veci, pričom z odôvodnenia rozhodnutia žiadnym spôsobom nevyplývalo na základe čoho a akých skutočností okresný súd dospel k názoru, že má právomoc vo veci konať. Takouto vadou však rozhodnutie Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/50/2016 - 124 zo dňa 05. 01. 2017 netrpí, keď súd prvej inštancie mal za preukázané, že otec maloletého dieťaťa súhlasil (pričom sa jednalo o písomný súhlas) s tým, aby maloleté dieťa sa presťahovalo do X., okrem iného aj ďalšie konanie otca maloletého dieťaťa, a to, že matka preukázala vôľu otca presťahovať sa s celou rodinou do X., t. j. aj s maloletým dieťaťom, tiež tým, že otec svoj byt na adrese X. U. XXXX/XX, P. v mesiaci apríl 2016, t. j. pred odchodom do X., prenajal, pričom zo šetrenia, ktoré vykonalo Obvodné oddelenie Policajného zboru P. dopytom u osôb obývajúcich predmetný byt, a to C. Y. a A. F., mal nepochybne preukázané, že títo byt obývajú približne od mája 2016. Tvrdenia otca v odvolaní, že táto skutočnosť, resp. existencia nájomnej zmluvy hodnoverným spôsobom preukázaná nebola, odvolací súd hodnotí iba ako účelové tvrdenia otca maloletého dieťaťa, otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že by v období od apríla, resp. mája 2016 on predmetný byt obýval, keďže v konaní bolo správou policajného zboru preukázané, že tento byt približne od mája 2016 obývajú iné osoby. Záver okresného súdu, že je zrejmé, že otec nemal v úmysle vrátiť sa po zariadení bytu matky v X. na územie Slovenskej republiky tak, ako to deklaroval vo vyjadrení zo dňa 23. 09. 2016, t. j. chcel zotrvať spolu s matkou a maloletým dieťaťom v cudzine, je správny, a preto súd správne dospel k záveru, že otec s presťahovaním dieťaťa do X. vyjadril súhlas, a teda premiestnenie dieťaťa matkou do cudziny bolo oprávnené. Takýto záver nie je spôsobilé vyvrátiť ani tvrdenie otca maloletého dieťaťa v podanom odvolaní (vo vzťahu k písomnému súhlasu, pokiaľ ho podpísal v nemeckom jazyku), nerozumel tomu čo podpisuje, ktorú skutočnosť matka maloletého dieťaťa vyvracala preukazovaním toho, že otec maloletého dieťaťa absolvoval výučbu nemeckého jazyka; treba prisvedčiť aj argumentu matky v priebehu konania, že pokiaľ nerozumel tomu, čo podpisuje, nemal žiadnu listinu podpisovať. Skutočnosť, že otec maloletého dieťaťa by predmetný písomný súhlas nepodpísal, otec žiadnym spôsobom nepreukázal. S prihliadnutím k tomuto je potrebné jeho tvrdenie považovať len za účelové. Súd správne dospel k záveru, že otec s presťahovaním dieťaťa do X. súhlasil, pričom posudzoval konanie otca komplexne. Keďže súd prvej inštancie mal preukázané, a to z potvrdenia o trvalom pobyte, že maloletý bol prihlásený na trvalý pobyt v X. dňa 15. 03. 2016, od 01. 04. 2016 navštevuje zariadenie starostlivosti o deti v obci, kde má dieťa trvalý pobyt, pričom túto skutočnosť matka preukázala matka aj aktuálnym potvrdením obce G. doloženým v priebehu odvolacieho konania; zároveň mal súd preukázané, že maloleté dieťa je v X. prihlásené do zdravotnej poisťovne, má ošetrojúceho lekára - pediatra, má stabilné bytové podmienky, keď maloleté dieťa spolu so svojou matkou a svojou sestrou býva v 3 a pol izbovom byte o rozlohe XXX m², pričom nájomná zmluva je uzavretá na pomerne dlhé obdobie, a to 4 roky; matka dieťaťa je zamestnaná, dosahuje pravidelný príjem vo výške priemerne 1 250,- Eur, poberá prídavky na deti a rovnako príspevok na bývanie a za situácie, že sa maloleté dieťa

spolu s matkou presťahovalo zo Slovenskej republiky do X. so súhlasom otca, je správny záver súdu prvej inštancie, že sa začlenilo do sociálneho a kultúrneho života v cudzine a miestom obvyklého pobytu dieťaťa v čase začatia konania je X. republika, obec G.. Tvrdenia otca v podanom odvolaní, že súd nemal náležite preukázané, kde dieťa býva a v akých pomeroch, odvolací súd považuje rovnako len za účelové, keď nepochybne z predložených dokladov je zrejmé, že maloleté dieťa býva v obci G. na adrese U. S. XX/X, pričom miesto pobytu je známe aj otcovi maloletého dieťaťa, ktorý predmetný byt, v ktorom maloleté dieťa spolu s matkou a svojou sestrou žije, zariaďoval a určité obdobie v predmetnom byte otec s matkou maloletého dieťaťa, maloletým dieťaťom a jeho sestrou aj obýval, a to v období, pokiaľ sa otec maloletého dieťaťa nevrátil na územie Slovenskej republiky. Z týchto dôvodov aj tvrdenie, ktoré otec maloletého dieťaťa začal uvádzať v podanom odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom tohto súdneho konania, že matka maloleté dieťa uniesla, považuje odvolací súd len za účelové, keď z predložených dokladov je nepochybné, že otec maloletého dieťaťa mal vedomosť o tom, že matka spolu s maloletým dieťaťom sa odsťahovala z P. z adresy X. U. XXXX/XX, pričom pri presťahovaní a zariaďovaní bytu v X. bol spolu s matkou súčinný aj otec maloletého dieťaťa.

15. Keďže súd prvej inštancie dospel k správnejmu názoru, že nemá právomoc vo veci rozhodnúť, keďže bolo preukázané, že maloleté dieťa bolo matkou oprávnené premiestnené na územie X. (so súhlasom otca) a maloleté dieťa sa začlenilo do sociálneho a kultúrneho života v X., súd prvej inštancie správne rozhodol, že nemá právomoc vo veci konať. Odvolací súd dopĺňa, že maloleté dieťa v obci G. je prihlásené k trvalému pobytu od 15. 03. 2016, pričom od 01. 04. 2016 navštevuje v X. škôlku až do súčasnosti, býva v byte spolu s matkou a sestrou, ktorý okrem matky maloletého dieťaťa zariaďoval aj samotný otec, teda podmienky trvania pobytu, pravidelnosti pobytu a podmienok pobytu sú splnené. Dôvodom pobytu maloletého dieťaťa je pracovné začlenenie matky maloletého dieťaťa v X., dieťa absolvuje predškolskú dochádzku v mieste trvalého pobytu, t. j. v obci G., pričom súd nemal dôvody vyhodnocovať podmienky predškolskej dochádzky v horšej kvalite, než dieťa malo podmienky tejto predškolskej dochádzky v P.. Podľa písomného vyjadrenia matky maloletého dieťaťa, uvedeného v odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/50/2016-16 zo dňa 15. 08. 2016, maloletý sa spolu s matkou a svojou staršou sestrou v X. cíti spokojne, veľmi rýchlo a dobre si zvykol na nové prostredie, začal sa učiť nemecký jazyk a celkovo veľmi dobre sa začal adaptovať na nové prostredie. Je zrejmé, že v čase začatia pobytu v X. maloletý, a to už aj s prihliadnutím na svoj vek, neovládal jazyk nemecký, avšak práve s prihliadnutím na nízky vek je predpoklad rýchleho zvládnutia nemeckého jazyka, ktorá skutočnosť vyplýva aj z tvrdenia matky maloletého dieťaťa zo dňa 15. 08. 2016, v ktorom podaní uvádza, že sa učil nemecký jazyk a celkovo sa veľmi rýchlo začal adaptovať na nové prostredie. Vo vzťahu k rodinným väzbám maloletého treba poukázať na to, že maloletý v X. žije so svojou matkou a svojou sestrou, pričom je potrebné prihliadať aj na súrodenecké väzby, ktoré je potrebné budovať u dieťaťa od útleho veku. S prihliadnutím na vyššie uvedené je nepochybné, že u maloletého v čase začatia konania existovali aj sociálne väzby v X., keďže od 01. 04. 2016 navštevuje v X. predškolské zariadenie. Vo vzťahu k otázke štátneho občianstva maloletého dieťaťa je potrebné uviesť, že maloleté dieťa tak isto, ako aj jeho rodičia, je štátnym občanom Slovenskej republiky, avšak táto skutočnosť sama osebe bez ďalšieho nezakladá miesto obvyklého pobytu maloletého dieťaťa. Teda pri vyhodnotení všetkých kritérií odvolací súd dospel k zhodnému názoru so záverom súdu prvej inštancie, že Okresný súd Lučenec nemá právomoc vo veci konať. Z týchto dôvodov potom okresný súd pri aplikácii ustanovenia § 9 CSP po tom, čo vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať, konanie zastavil; toto rozhodnutie súdu je vecne správne.

16. Vzhľadom už na vyššie uvedené odvolací súd dospel k názoru, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil pri náležitom zistení skutkového stavu, jeho rozhodnutie je vecne správne, a preto odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

17. O povinnosti nahradiť trovy konania v zmysle § 57 CMP rozhoduje súd len na návrh, pričom takýto návrh v rámci odvolacieho konania podaný nebol; odvolací súd zároveň poukazuje na ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Z týchto dôvodov odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval.

18. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).